

2. Dreyer M., Konrad W. & Scheer D. Partizipative Modellierung: Erkenntnisse und Erfahrungen aus einer Methodengenesse. In M. Niederberger & S. Wassermann (Hrsg.), *Methoden der Experten- und Stakeholdereinbindung in der sozialwissenschaftlichen Forschung*. 2015. S. 261–287.

3. Атрощенко Т., Йокоб А. Потенціал театральної педагогіки у формуванні професійного іміджу у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Social Work and Education*. 2023. Vol. 10, No. 4. pp. 521–529.

4. Бобирева О. С. Методика використання педагогічного моделювання у формуванні фахової компетентності майбутніх вихователів. *Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторах*: зб. тез V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 04 листопада 2022 р. Мукачево: МДУ, 2022. С. 58–62.

5. Марєєва Т. Професійний імідж вихователя дошкільного навчального закладу та його структура. *The practical significance of modern scientific research'2017*. Одеса: Куприенко С. В. 2017. Вип. 3(6). С. 10–18.

6. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / І. М. Богданова, О. С. Цокур та ін. / за ред. З. Н. Курлянд. Одеса, 2002. 344 с.

УДК 374: 378.147.227

Кокоза Вячеслав Михайлович,
здобувач другого (магістерського) рівня
вищої освіти зі спеціальності 011
«Освітні, педагогічні науки» освітньо-
професійної програми «Позашкільна
освіта» Полтавського національного
педагогічного університету
імені В. Г. Короленка, м. Полтава;
Лебедик Леся Вікторівна,
доктор педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри мистецтвознавства та
позашкільної освіти Полтавського
національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка, м. Полтава

РОЗВИТОК ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У БЕЗПЕЧНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Дедалі більшого значення у сучасних умовах набуває розвиток іміджу керівника закладу позашкільної освіти у безпечному освітньому середовищі, його здатність до підвищення рівня фахової майстерності, самовдосконалення, побудови професійного іміджу, який репрезентує також імідж закладу позашкільної освіти.

Аналіз джерел показав, що деякі аспекти розвитку іміджу педагогічних працівників [1; 4; 11; 14; 16; 17; 19 та ін.], створення безпечного освітнього

середовища [2; 3; 5–9; 11–13; 15; 18; 20 та ін.] вже досліджувалися у вітчизняній науці. Проблема іміджування (створення чи конструювання іміджу) почала цікавити науковців Європи і США із 50-х років ХХ століття (Б. Андерсон, Л. Браун, Д. Бурстін, С. Вільямс, М. Вудкок, Дж. Джеймс, Дж. Груніг, Ф. Девіс, Л. Робертс, М. Спіллейн, Дж. Ягер та ін.), а з 80-х років ХХ століття в Україні. Однак, проблема розвитку іміджу керівника закладу позашкільної освіти у безпечному освітньому середовищі залишається малодослідженою.

Сутність ключового поняття дослідження – «професійний імідж керівника закладу позашкільної освіти» – визначаємо як якісну характеристику його особистості, яка сприяє прояві в нього особистісних якостей, внутрішніх установок, життєвих позицій, знань і професіоналізму, зважаючи на зовнішні виразники: специфіку оформлення створеного ним безпечного освітнього середовища, зовнішній вигляд, поведінку, особливості вербального і невербального спілкування, які суттєво впливають на організацію міжособистісних взаємин і реалізацію професійних функцій керівника закладу позашкільної освіти у безпечному освітньому середовищі [1, с. 34–38].

Структурними компонентами професійного іміджу керівника закладу позашкільної освіти у безпечному освітньому середовищі є: 1) візуальний – зовнішній вигляд, невербальні засоби комунікації, предметне середовище керівника закладу позашкільної освіти; 2) аудіальний – володіння технікою та комунікативними якостями мовлення, ораторським мистецтвом; 3) професійний – компетентність керівника закладу позашкільної освіти, якість його праці, досвід, репутація, вміння удосконалюватися; 4) внутрішній – педагогічна спрямованість, психічне, соціальне, духовне здоров'я; 5) особистісно-професійні якості керівника закладу позашкільної освіти.

У структурі готовності керівника закладу позашкільної освіти до створення професійного іміджу у безпечному освітньому середовищі виокремлюємо компоненти: мотиваційний; когнітивний; операційний [1, с. 35].

Мотиваційний компонент передбачає наявність у керівника закладу позашкільної освіти педагогічної спрямованості та необхідних для цієї професії особистісно-професійних якостей; когнітивний компонент готовності керівників до створення професійного іміджу у безпечному освітньому середовищі характеризується сформованістю системи професійних знань (із психології, педагогіки, фахової методики, педагогічної іміджології); операційний компонент передбачає вміння керівника рекламувати себе, взаємодіяти з різними учасниками освітнього процесу у безпечному освітньому середовищі, правильно добирати і використовувати необхідні засоби демонстрування власного професійного іміджу, здатність до рефлексії, адекватного оцінювання свого іміджу.

Для оцінювання рівнів сформованості готовності керівників закладів позашкільної освіти до створення професійного іміджу у безпечному освітньому середовищі розроблено й обґрунтовано відповідні компонентам показники [1, с. 35]: 1) показниками мотиваційного критерію є: сформованість професійних мотивів, потреб, інтересів, ціннісних орієнтацій, наявність ідеалу керівника та адекватних йому особистісно-професійних якостей, мотивація до створення професійного іміджу керівника закладу позашкільної освіти, потреба у професійному саморозвитку, самовдосконаленні, підтриманні професійного іміджу керівника; 2) показниками когнітивного критерію є: наявність знань педагогіки, психології, методики викладання, основ педагогічної майстерності, іміджології професіонала, технологій побудови, розвитку і коригування професійного іміджу керівника закладу позашкільної освіти; 3) показниками операційного критерію є: вміння аналізувати й оцінювати складники свого професійного іміджу як керівника, опрацьовувати інформацію, коригувати власний імідж як керівника закладу позашкільної освіти, адаптувати інформацію згідно з рівнем професійної компетентності, створювати рекламу про себе і рекламувати себе як керівника і професіонала, добирати засоби демонстрування і підтримання професійного іміджу в ситуаціях взаємодії з

різними учасниками освітнього процесу у безпечному освітньому середовищі згідно з сучасними вимогами до керівника закладу позашкільної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Кокоза В. М., Лебедик Л. В. Основні складники іміджу керівника закладу позашкільної освіти. Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку : тези доповідей II Міжнар. наук.-практ. конф., 16–17 листоп. 2023 р., Полтава; Лубни; Миргород, 2023. 284 с. С. 34–38.

2. Лебедик Л. В. Оцінювання культури вищого навчального закладу через якість здоров'язбережувального середовища. *Взаємодія духовного й фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості* : зб. статей за матеріалами IV Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф., 23-24 берез. 2017 р. у 2 т. / гол. ред. В. М. Пристинський. Слов'янськ : ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2017. Т. 1. С. 495–500.

3. Лебедик Л. В. Оцінювання якості здоров'язбережувального середовища закладу позашкільної освіти. *Формування життєвої компетентності осіб з особливими освітніми потребами в системі позашкільної, спеціальної та інклюзивної освіти* : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. / за заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. 629 с. С. 128–132. URL: <https://dSPACE.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10567>

4. Лебедик Л. В. Педагогічні погляди Григорія Сковороди як дороговказ для педагогів закладів позашкільної освіти. *Імідж сучасного педагога*. 2022. № 4 (205). С. 115–119.

5. Лебедик Л. В. Розвиток особистості педагогічного працівника закладу позашкільної освіти у безпечному освітньому середовищі. *Організація безпечного освітнього середовища – виклик сучасності: перспективи та рішення* : науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти, 03 берез. 2023 р. / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль : ТОКІППО, 2023. 416 с. С. 225–229.

6. Лебедик Л. В. Соціально-педагогічні чинники розвитку креативності особистості в умовах інноваційного освітнього середовища. *Інновації в початковій освіті: проблеми, перспективи, відповіді на виклики сьогодення* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 09-10 черв. 2022 р. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 193 с. С. 16–19.

7. Лебедик Л. В. Створення та розвиток безпечного освітнього середовища закладу позашкільної освіти в умовах воєнного стану. *Освітній менеджмент: успішні практики й виклики в контексті розбудови НУШ* : матеріали Міжрегіон. наук.-практ. інтернет-конф., 19 квіт. 2023 р. / за заг. ред. С. В. Корольок, О. В. Касьянової. Полтава : ПАНУ, 2023. 94 с. С. 51–53.

8. Лебедик Л. В. Управління якістю здоров'язбережувального середовища в закладах освіти територіальних громад. *Проблеми, досвід та вдосконалення методичної роботи у закладах освіти* : матеріали Усеукр. наук.-практ. конф., 24 листоп. 2021 р. / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків : ФОП Петров В. В., 2021. 455 с. С. 274–280.

9. Лебедик Л. В. Формування громадянської культури особистості через якість демократичного середовища закладу освіти. *Формування громадянської культури в Новій українській школі: традиційні та інноваційні практики* : зб. матеріалів конф. / за заг. ред. Г. Л. Єфремової, С. М. Луценко, Л. П. Івашини. Суми : РВВ СОІППО, 2020. 469 с. С. 296–301. URL : <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/8838>

10. Лебедик Л. В. Формування професійної компетентності майбутніх педагогів для закладів позашкільної освіти. *Лише той Учитель, хто живе так, як навчає* : матеріали Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. з міжнар. участю, присвяченої Всесвітньому дню філософії, 17 листоп. 2022 р. / уклад. : Л. Литвинюк, М. Чиркова. Полтава : ПАНУ, 2023. 298 с. С. 240–244.
11. Стрельніков В. Ю. Дослідження освітнього середовища: корпоративний імідж навчального закладу. *Імідж сучасного педагога*. 2001. № 2. С. 2–5.
12. Стрельніков В. Ю. Емоційний складник здоров'язберігаючого навчального середовища. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* / за ред. Г. М. Арзютова. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. Вип. (56) 15. С. 343–347.
13. Стрельніков В. Ю. Критерії якості освітнього середовища в педагогічній системі М. В. Остроградського. *М. В. Остроградський видатний математик, механік і педагог*. матеріали міжнар. конф., присвяченої 200-річчю з дня народження М. В. Остроградського, 26–27 верес. 2001 р. Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2001. С. 154–156.
14. Стрельніков В. Ю., Лебедик Л. В. Дев'ять кроків ефективного навчання лідерству. *Імідж сучасного педагога*. 2007. № 7–8 (76–77). С. 25–30.
15. Стрельніков В. Ю. Оцінювання корпоративної культури навчального закладу через якість корпоративного середовища. *Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології* : зб. наук. пр. Херсонського національного технічного університету. Вип. 2 (7). Херсон, 2012. С. 442–448.
16. Стрельніков В. Ю. Педагогічна культура – основа іміджу сучасного педагога. *Імідж сучасного педагога*. 2000. № 4–5. С. 6–8.
17. Стрельніков В. Ю. Проблеми готовності майбутнього вчителя до самовдосконалення. *Імідж сучасного педагога*. 2018. № 3 (180). С. 5–8.
18. Стрельніков В. Ю. Складники оцінювання якості безпечного освітнього середовища закладу неперервної освіти. *Організація безпечного освітнього середовища – виклик сучасності: перспективи та рішення* : науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти, 03 березня 2023 р. / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль : ТОКІППО, 2023. 416 с. С. 340–345.
19. Стрельніков В. Ю. Сучасна іміджологія – вчителю. *Імідж сучасного педагога*. 1999. № 4. С. 2–5.
20. Стрельніков В. Ю. Функції емоцій у здоров'язберігаючому навчальному середовищі. *Наукові записки ПОІППО*. Вип. 3. Полтава : ПОІППО, 2012. С. 30–34.

УДК 373.5:62::36::614.8(477)(043)

Колодійчук Олег Ярославович,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри змісту і методик викладання
навчальних предметів Тернопільського
обласного комунального інституту
післядипломної педагогічної освіти,
м. Тернопіль;